

Lesbrief bij het tijdschrift 'Lezen en schrijven met Dolfje Weerwolfje'

WROW!

TIJD VOOR TAAL!

groep
6

Lezen en schrijven met Dolfje Weerwolfje *in de klas en thuis*

In Nederland zijn ongeveer 1,3 miljoen mensen laaggeletterd, dit betekent dat zij moeite hebben met lezen en schrijven. Dat levert voor hen iedere dag problemen op. Ook veel kinderen hebben lees- en schrijfproblemen. Daar kunnen we samen wat aan doen door actief bezig te zijn met lezen en schrijven.

Speciaal voor basisschoolleerlingen heeft Paul van Loon daarom samen met Stichting Lezen & Schrijven, Uitgeverij Leopold en Uitgeverij Zwijsen een programma samengesteld om het lezen en schrijven op school en thuis op een speelse manier extra aandacht te geven. Jij hebt het tijdschriftenpakket besteld of gedownload voor jouw klas. Het tijdschrift en deze lesbrief bieden je leuke ideeën om met je groep goed van start te gaan met het thema van dit jaar: 'Tijd voor taal!'.

1. PRAATJESMAKERS

Laat de kinderen individueel de test op pagina 6 maken.

- Vraag ze wat er uit de test kwam. Wie was een praatjesmaker?
- Bespreek met de klas de balans tussen praten en luisteren. Vraag leerlingen of ze altijd aan het woord zijn of dat ze ook goed kunnen luisteren. Waarom is het belangrijk om ook te luisteren naar wat de ander zegt?
- En als ze elkaars taal spreken, begrijpen ze elkaar dan ook automatisch goed? Kunnen ze een voorbeeld bedenken wanneer dat niet goed ging?
- Doe het doorvertelspel met de hele klas. Verzin zelf een leuke zin die je influistert bij de leerling naast je. Deze leerling moet de zin doorfluisteren aan zijn buurvrouw/buurman. De laatste leerling mag de zin hardop vertellen. Is de zin precies hetzelfde als je verzonnen hebt? Wat is er anders? Herkennen de andere leerlingen nog iets van wat zij gehoord hebben? Hoe kan dat gebeuren?

Op deze manier kun je dieper ingaan op het feit dat het niet alleen gaat om de taal die iemand spreekt, maar ook om het jezelf verstaanbaar maken, opkomen voor je mening én goed luisteren naar wat de ander te vertellen heeft. Kortom: praten over luisteren en gehoord worden.

2. KLASSE-(GEHEIM)TAAL

Verzin samen met de klas jullie eigen taal. Dit wordt een soort geheimgtaal, zodat alleen klasgenoten elkaar begrijpen, alsof ze uit een ander land komen.

- Voeg bijvoorbeeld steeds een medeklinker toe voor en/of na een deel van een woord of letter. Bijvoorbeeld de 'd' van Dolfje steeds na een klinker zetten: Diddt idds wedl eedn gedmadkkedlijdked taadl.
- Als de regels van de klassentaal zijn afgesproken, schrijven de leerlingen een brief aan een van hun klasgenoten. Wie heeft de brief als eerste vertaald? Snadp jidd hedt nodg?

groep
6

Lesbrief bij het tijdschrift 'Lezen en schrijven met Dolfje Weerwolfje'

TIJD VOOR TAAL!

3. DE TAAL VAN MUZIEK

Muziek kan ook een verhaal vertellen. Het is eigenlijk ook taal. Geef de leerlingen de volgende opdracht mee naar huis.

- Zoek thuis een liedje uit dat een bepaald gevoel bij je oproept. Bijvoorbeeld een liedje waardoor je je vrolijk gaat voelen, boos of juist verdrietig.
- Vraag je vader, moeder, broer en/of zus hetzelfde te doen. Laat elkaar jullie liedjes horen. Wat voelen jullie bij die liedjes? Worden jullie allemaal blij bij hetzelfde liedje? Of zijn er ook verschillen? Waar ligt dat aan? Komt het door de tekst? Welke zin vind je het mooist?

- *Praat er over na op school: Hoe hebben de leerlingen de opdracht ervaren? Was het fijn om samen met de ouders of broer of zus naar de muziek te luisteren? Voelden ze thuis allemaal hetzelfde? Of waren er verschillen? Welke waren dat?*
- *Laat de leerling ook zijn favoriete liedje mee naar school nemen (of zoek deze op via YouTube) en luister er samen naar in de klas. Waarom is dit liedje zo speciaal voor de leerling? En herkennen de anderen zijn/haar gevoel?*

4. SPEUREN MAAR!

- Laat de kinderen de strip van de Weerwolfwezen lezen. Zet samen een taalspeurtocht door school uit voor groep 7. Verstop een zin in het schoolgebouw, en eventueel erbuiten, die groep 7 binnen een bepaalde tijd moet vinden. Knip de zin in losse woorden. Op de plek waar een woord gevonden moet worden, verstoppen jullie ook een nieuwe aanwijzing voor het volgende woord.
- Groep 7 maakt ook een speurtocht: voor groep 6 natuurlijk! Spreek van tevoren af hoeveel woorden er in de zin moeten zitten. Welke groep heeft de verstopte 'schat' het eerst gevonden?

Je kan natuurlijk ook de klas verdelen in twee groepen. De ene groep maakt een taalspeurtocht voor de andere groep en andersom!

5. WACHTWOORD ONTCIJFEREN

Mensen gebruiken soms cijfers in plaats van letters. Denk hierbij aan wachtwoorden, bijvoorbeeld op de computer.

- Als de leerlingen niet weten wat een wachtwoord is kun je dit uitleggen. Leg ook uit waarom het zo belangrijk is om een goed wachtwoord te hebben. Hebben hun ouders een wachtwoord op de computer? Of op hun mobiel?
- Laat de leerlingen er thuis over praten en geef ze de opdracht vijf wachtwoorden te verzinnen (eventueel samen met hun ouders), net zoals op de uitnodiging van Dolfje.
- In de klas ontcijferen de leerlingen elkaars wachtwoorden. Wie heeft het beste wachtwoord gemaakt? Waarom is juist dat wachtwoord zo goed?

www.lezenenschrijvenmetdolfjeweerwolfje.nl

Lezen en schrijven met Dolfje Weerwolfje is een project van Paul van Loon, Stichting Lezen & Schrijven, Uitgeverij Leopold en Uitgeverij Zwijsen. Hoofdbegunstiger van het project is SNS REAAL Fonds.

SNS REAAL FONDS

Zwijsen

Leopold

